

**Objektivizační metodika výpočtu honoráře
(autorské odměny, ceny práce) profesionálního designéra
za vytvoření díla a stanovení autorské odměny za užití díla (licence)
v oboru činnosti: produktový design**

Verze 2010

**Projednáno a doporučeno jako metodický materiál
valnou hromadou ADM v Přerově 25. května 2010**

Objektivizační metodika výpočtu honoráře
(autorské odměny, ceny práce) profesionálního designéra za vytvoření díla a
stanovení autorské odměny za užití díla (licence) v oboru činnosti:
produktový design

© Karel Kobosil, Oskar Brůža, 2007 (2011)

Verze 2010 / Projednáno a doporučeno jako metodický materiál valnou hromadou ADM
v Přerově 25. května 2010

Úvod:

Snaha stanovit hodnotu designérských prací vyplynula ze změněné situace po zrušení uměleckých komisí Českého fondu výtvarných umění. Výrok komisí byl ve fondovém systému závazný a nezpochybnitelný, byl tedy klienty plně akceptován a byl směrodatný i pro účely daňové. Přechod na volný smluvní základ tvorby cen a zásadní změna daňových zákonů (1993) zcela rozkolísaly ustálené cenové relace.

První pokus tohoto druhu - „*Honorářový řád*“ - vydala již v roce 1994 v rámci UVU ČR Asociace interiérových architektů. Jejich práce byla snadnější o to, že řada architektů se současně podílela na vzniku České komory architektů a v rámci Obce architektů se obdobnou problematikou zabývala.

Druhým oborem, který zažil nebývalý boom, a pro který byly tyto otázky nejfrekventovanější, byl grafický design (dříve označovaný jako užitá grafika). Asociace užité grafiky vydala - již samostatně mimo rámec UVU ČR - v roce 1996 (druhá edice 2001 a řada následujících upravených reedicií) publikaci „*Autorské honoráře v užitě grafice a grafickém designu*“. Zatímco první edice obsahovala porovnání cen ve Francii, Rakousku a Itálii, druhý rozšířený dokument obsahoval obecné údaje o oboru i autorských právech, metodické pokyny pro výpočet honoráře a tabulkovou část, která se snažila co nejuplnějším výčtovým způsobem popsat všechny myslitelné designérské výstupy. Jde tedy o ceník designérských prací, nazvaný „*Tabulky doporučených minimálních honorářů*“.

Svůj ceník na obdobném principu pod názvem „*Tvorba cen*“ vytvořilo i sdružení TypoDesignKlub. Na stejném principu vydala pro své členy „*Výpočetní faktory pro stanovení výše honoráře*“ také Asociace profesionálních fotografů ČR.

Všechny uvedené dokumenty jsou, pokud nebyly vydavateli staženy, k dispozici na webových stránkách UVU ČR v oddíle „autorská práva“ souhrnně pod názvem „orientační ceníky autorských děl“

(http://www.uvucr.cz/autorska_prava/orientacni_ceniky_autorskych_del.htm)

Na schůzích ADM (v Jarošově) byly otázky honorářů několikrát orientačně vzpomenuty; příklad výpočtu uvedl již před téměř deseti léty člen ADM Karel Kobosil. Potřebu vypracovat nějaký doporučující dokument zdůvodňoval i koordinátor UVU ČR Oskar Brůža, zejména po roce 2003, kdy bylo UVU ČR jako znaleckému ústavu poprvé od roku 1989 uloženo Městským soudem v Praze vypracování revizního znaleckého posudku v oboru grafický design a kdy se ukázalo, jak důležité je mít při určování přiměřenosti honorářů oporu v dokumentech profesních organizací.

Teprve na valné hromadě ADM v Brně 2006 byla vytvořena pracovní skupina, která měla zásady hodnocení práce designérů zpracovat. Nestalo se však tak, a proto na valnou hromadu v Přerově 2007 připravili Karel Kobosil a Oskar Brůža návrh, jehož zásady byly

členům komentovány. Valná hromada návrh přijala a požádala autory, aby text dopracovali a rozeslali všem členům k připomínkám. Po jejich zapracování byl dokument valnou hromadou (Přerov 25. května 2010) jako metodický návod pro členy ADM doporučen.

Cíl zpracování objektivizační metodiky

Popsat praxi a vytvořit dokument, který bude základem pro konkrétní a průhledné jednání mezi autorem a klientem, stanovit volný rámec pro honorářové relace a standardy (výstupy) designéra; vytvořit moduly pro sestavení nekonfliktní, konsensuální a autorem a klientem společně konzultované (vypracované) autorské smlouvy.

Srovnávací prameny

Honorářový řád Asociace interiérové tvorby Praha (AIA, nyní AIA ČR, 1994), honorářový řád České komory architektů (ČKA), praxe v oboru design vizuálních komunikací, stanovení autorských odměn Asociace užité grafiky, stanovení autorských odměn TypoDesignClubu (TDK), poznatky z činnosti kolegia pro design vizuálních komunikací UVU ČR (jakožto znaleckého ústavu), zkušenosti členů profesních asociací.

Stručný rozbor dosavadních řešení

Jedním z nejrozšířenějších způsobů určení výše honoráře je jeho **odvození z celkového objemu zakázky**. Tento model je uplatňován především v architektuře (ale je tak konstruována např. i odměna za některé notářské úkony apod.).

Ve zmíněném *honorářovém řádu AIA* jsou řešením (bez jakéhokoliv výkladu nebo zdůvodnění) věty: „*Základní celkový honorář pro interiéry vybavené atypickým zařízením je oceněn sazbou 6 - 13 % z celkového nákladu na realizaci interiéru. Výše sazby bude záležet na složitosti a významu zakázky a bude určena autorem projektu.*“ Pro řešení s použitím hotových výrobků bylo stanoveno rozpětí 2 - 5 %.

Jako variantu řád připouští honorování odborných výkonů **hodinovou sazbou** v rozmezí 100 až 630 Kč/hod. se specifikací, která je však pouze „mechanická“ a není blíže rozvedena ani zdůvodněna:

Popis	Kč/hod.
<i>A - odborné výkony velmi vysoce kvalifikované konceptní a koordinační</i>	<i>530 - 650</i>
<i>B - odborné výkony vysoce kvalifikované</i>	<i>420 - 520</i>
<i>C - odborné výkony středně kvalifikované</i>	<i>340 - 410</i>
<i>D - odborné výkony méně kvalifikované</i>	<i>250 - 330</i>
<i>E - pomocné práce</i>	<i>100 - 240</i>

Hledisko významu, zkušeností autora ani jiná kritéria tento řád neuplatňuje.

Honorářový řád České komory architektů je konstruován v části III (Interiérová tvorba, výstavní stavby a interiéry, filmové a televizní scénické stavby, divadelní scénické stavby) na naprosto shodných principech; uplatňuje stejná nijak nezdůvodňovaná procentní rozpětí (6 - 13 %, bod 3.1.1.2, event. 2 - 5 %, bod 3.1.3), a totožná ocenění pěti různých stupňů výkonů, jako AIA (bod 3.2.2.11.2); to platí od poslední aktualizace v roce 1997; pouze v obecném ustanovení část I, 1.1.4 se doporučená základní hodinová sazba zvýšila aktualizací v lednu 2006 z 385 Kč/hod. na 535 Kč/hod. Jednotlivé úkony, fáze a

výstupy jsou podrobněji a přesněji definovány, než tomu bylo u honorářového řádu AIA. Řeší také záležitosti reprodukčních práv a opakujících se řešení (tím se blíží produktovému designu), ovšem jen obecně.

Jinou variantou je **ocenění prací, založené na úplném výčtu možných zadání (sazebník)**, doplněný pro mimořádné případy hodinovými sazbami. Touto cestou se vydala Asociace užité grafiky.

V roce 1996 vydala pro své členy *Autorské honoráře v užité grafice*, obsahující porovnání s cenami ve Francii, Rakousku a v Itálii. Je zde odlišen základní honorář a další faktory, které jeho výši ovlivňují. Ve druhé, propracovanější verzi (2001 pod názvem Autorské honoráře v užité grafice a grafickém designu) už nejsou uvedeny srovnávací ceny v jiných zemích, položky (je jich celkem 213) jsou rozděleny do osmi oddílů a sedmý z nich uvažuje základní hodinovou sazbu 500 Kč/hod.

Tento honorářový řád uvažuje o zvyšování základní sazby (určené autoritativně bez jakéhokoliv zdůvodnění) o koeficient zákazníka (zadavatele; podrobně specifikováno do tří skupin) a koeficient autora, kde je dáno jen rozmezí bez jakýchkoliv dalších orientačních ukazatelů). Násobkem základního honoráře a dvou koeficientů je vypočten honorář, který nezahrnuje odměnu za užití díla. Užití je upraveno dalším koeficientem, kterým je honorář násoben. Tato licenční problematika není podrobněji řešena.

Obdobně je konstruován *Ceník TypoDesignClubu* (zkoumaná verze 2003); má také osm částí (151 položek); hodinové sazby se pohybují v rozmezí 900 až 1600 Kč/hod., např. textové korektury u počítače s klientem - 1100 Kč/hod.).

Ceník TDC uplatňuje (vzhledem k tomu, že vysoká prestiž autora je dána už samotným členstvím v TDC) jiná kritéria: uvedené sazby jsou chápány jako minimální cena grafického návrhu, která musí být vyplacena i v případě, že nedojde k realizaci zakázky (= skicovné). Určení ceny za definitivní návrh je jen obecné a může být nahrazeno i hodinovou sazbou. Způsob určení autorské odměny za udělení licence také není rozveden, ceník pouze uvádí, že je ovlivněn a) územním působením a způsobem rozšiřování díla a b) významem klienta nebo společenským dopadem zakázky. Je uvedena minimální výše licence sazbou 20 % z částky za grafický návrh (jednorázová tiskovina, místní užití).

Obecnější a **jednodušší - ale grafickému designu podobný - model stanovení honoráře** zvolila pro své členy a jejich klienty Asociace profesionálních fotografů ČR. *Výpočetní faktory pro stanovení výše honorářů členů APF ČR* mají čtyři základní oddíly, část paušální (denní fotografické nasazení - od 7000 Kč) a také v předešlých případech nepoužitou položku nákladů (denní účtování užité fotografické techniky v závislosti na pořizovací cenu v rozmezí 200 až 3000 Kč). Rozlišují se **A**) význam zadavatele - podrobněji rozvedeno (1, 2, 3), **B**) zařazení fotografa - jednoduché členění (1, 2, 3), dále **C**) zadání v osmi skupinách (16 popisů situací) s cenovým rozmezím 100 až 800 (asi Kč), faktor **D**) - využití (pro periodický tisk odkaz na ceník sazeb Syndikátu novinářů ČR; skicovné pro nevydané práce 1000 - 5000 Kč) a faktor **E**) rozšíření díla (pro případ úplné výhradní licence pro zadavatele celý vypočtený honorář násobit deseti). Výpočtový vzorec: $/(A + B) \times C/ + (D + E)$.

Pro obor produktového designu jsou některé prvky výše uvedených modelů využitelné, ale spíše jen obecně; převzít (upravit) lze kategorizaci autorů a zadavatelů; výčtová metoda (ceník) je nevhodná a pro tento obor prakticky nepoužitelná. Aplikovatelné je použití hodinových sazeb a rovněž výdaje (náklady), které uplatňuje Asociace fotografů, jsou pro produktový design podstatné.

Zásady navrhovaného řešení

- *1* samostatná úprava výpočtu autorské odměny za vytvoření díla (honorář - H) a výpočtu autorské odměny za užití (licence - L)
- *2* klasifikace autorů (prestiž) koeficientem podle dohodnuté škály
- *3* typologie zakázek daná orientačně spotřebou času
- *4* klasifikace zákazníků (prestiž) koeficientem podle dohodnuté škály
- *5* uplatnění výdajových paušálů nebo účetně prokazatelných výdajů
- *6* uplatnění hlediska nároků zadavatele na komplexnost řešení kombinací rozpětí hodinové sazby a spotřeby času
- *7* autorská odměna za užití (licence) jako podíl z prodejní ceny výrobku od výrobce (%)
- *8* typologie zakázek podle podílu designu na produktu (%)
- *9* rozlišení parametrů, pro něž je charakteristické **rozpětí** (hodinová sazba, koeficienty autora a klienta, spotřeba času, procentní podíl designu, úspora nákladů ovlivněná designem) nebo jsou vytvářeny ad hoc (popis struktury výrobku) a **objektivních hodnot**, které předmětem dohody být nemohou (náklady spojené s tvorbou, ceny materiálu, cena výrobku)
- *10* přesuny mezi „H“ (honorářem za vytvoření díla) a „L“ (licencí) jako výsledek strategie jednání mezi autorem a klientem
- *11* moduly jako základ pro sestavení autorské smlouvy o vytvoření díla a o užití díla
- *12* důraz na **společné** projednávání a řešení autorem a klientem s důsledným uplatněním a kontrolou navržených postupů

I. Metodika výpočtu honoráře (autorské odměny, ceny práce profesionálního designéra) za vytvoření díla

Základní vstupní údaje (v logickém uspořádání pro přípravu smlouvy):

1. Představení a zařazení autora (viz zásada č. 2)	koeficient
standardní vzdělání nebo praxe (regionální působnost)	1
nositel národních ocenění (celonárodní působnost)	1,4
zahraniční ocenění nebo významné reference (mezinárodní působnost)	2

2. Představení a zařazení zákazníka (viz zásada č. 4)	
regionální působnost	1
celostátní působnost	1,4
nadnárodní působnost	2

3. Určení optimální doby pro řešení podle časové náročnosti (viz zásada č. 3)

Pracovní měsíc = cca 180 hodin.

nízká obtížnost úkolu	100 až 300 hodin
střední obtížnost úkolu	300 až 500 hodin
vysoká obtížnost úkolu	500 a více hodin

4. Stanovení hodinové sazby

V roce 2007 navrženo rozpětí 100 - 500 Kč / hod. (viz zásada č. 6); sazba je určována dohodou smluvních stran. (Rozpětí upravovat podle statistických údajů předešlého roku.)

110 Kč / hod. odpovídá současné průměrné měsíční mzdě 20 000 Kč,

150 Kč / hod. je odvozeno z 27 000 Kč měsíčně,

200 Kč / hod. z 36 000 Kč měsíčně,

500 Kč / hod. odpovídá měsíční mzdě 90 000 Kč.

Poznámka:

V práci designéra se střídá rutinní práce a soustředěný výkon. Pro krátkodobý soustředěný výkon s uplatněním všech schopností autora lze uplatnit hodinovou sazbu nejvyšší, pro rutinní výkony je vhodná sazba nízká, tvůrčí pracovní výkon je v uvedeném rozmezí.

Hypotetický příklad tvorby designu:

Popis / úkony	Počet hodin	Kč / hod.	Celkem Kč
Konzultace (soustředěný výkon)	30	500	15 000
Studium	40	100	4 000
Rešerše	30	100	3 000
Kreativní řešení	150	200	30 000
Náročnost dokumentace	60	150	9 000
CELKEM	310	Průměr cca 200 Kč / hod.	61 000

5. Výdaje

K částce dohodnuté při uplatnění výše uvedeného postupu ve shodě se zákonem o daních příjmů připočíst buď doložené výdaje nebo paušální částku (dnes 40 %) - viz zásada č. 5

Příklad - příloha č. 1 - tabulka k výpočtu základní vyjednávací částky

**Příl. č. 1 – Tabulka výpočtu základní vyjednávací výše autorského honoráře
za vytvoření díla (produktový design)**

Základem pro sjednání bezproblémového smluvního vztahu mezi designérem a zadavatelem je jasné vyjednání podmínek před započítáním práce. Cílem vstupního jednání je:

- shodnout se (1) na klasifikaci designéra (autora) a (2) na klasifikaci zadavatele (výrobce),
- odhadnout (3) časovou náročnost úkolu a stanovit orientační počet hodin potřebných k řešení,
- dohodnout (4) hodinovou sazbu; hodinová sazba je smluvní a vychází z praktických zkušeností zúčastněných stran, např. z ceny hodinové práce majitele firmy, vedoucího vývoje konstrukce nebo technologie a reflektuje obtížnost řešení. Tato cena je cenou obvyklou v prostoru působnosti zadavatele (podrobněji viz výše v úvodním textu).

Hodnoty a jejich charakteristika:

1. AUTOR
Koeficient 1 regionální působnost, standardní vzdělání, bez významných ocenění
Koeficient 1,4 národní působnost, nositel řady národních ocenění, významné reference
Koeficient 2 mezinárodní působnost, mezinárodní ocenění a významné reference

2. VÝROBCE
Koeficient 1 regionální působnost
Koeficient 1,4 celostátní působnost
Koeficient 2 nadnárodní působnost

3. ČASOVÁ NÁROČNOST	nízká	střední	vysoká *)
	100 - 300 hod.	300 - 500 hod.	nad 500 hod.

*) Při odhadu časové náročnosti se přihlíží zejména k

- nárokům zadavatele na komplexnost řešení
- náročnosti studia zadávací dokumentace
- nezbytnosti pořídit odborné řešerše
- míře kreativity při řešení úkolu
- náročnosti požadované (předávané dokumentace)

Horní hranice časového rozpětí se použije také,

- jde-li o časově méně náročnou, ale vysoce sofistikovanou činnost
- není-li k dispozici dostatek času ("expresní dodávka")

4. HODINOVÁ SAZBA

Orientační rozpětí základní hodinové sazby: 100 až 500 Kč

Dojde-li mezi designérem a zadavatelem ke shodě v základních parametrech, lze dosazením do tabulky určit základní vyjednávací cenu:

1. koeficient autora	x	2. koeficient výrobce	x	3. spotřeba času	x	4. hodinová sazba	=	Výchozí honorář
								0 Kč

K tomu buď účtované prokazatelné výdaje nebo paušál odvozený ze zákona o daních z příjmů (v roce 2007 činí 40 %):

= 0 Kč

CELKEM: 0 Kč

Ceně designu (výše honoráře) odpovídá standardní výstup (viz část III tohoto textu).

PŘÍKLADY VÝPOČTU

Minimální

Koeficient autora x	Koeficient výrobce x	Spotřeba času x	Hodinová sazba =	Výchozí honorář
1	1	100	100 Kč	10 000 Kč

K tomu buď účtované prokazatelné výdaje nebo paušál odvozený ze zákona o daních z příjmů (v roce 2007 činí 40 %):

= 6 667 Kč

CELKEM: 16 667 Kč

Střední

Koeficient autora x	Koeficient výrobce x	Spotřeba času x	Hodinová sazba =	Výchozí honorář
1,4	1,4	300	200 Kč	117 600 Kč

K tomu buď účtované prokazatelné výdaje nebo paušál odvozený ze zákona o daních z příjmů (v roce 2007 činí 40 %):

= 78 400 Kč

CELKEM: 196 000 Kč

Maximální

Koeficient autora x	Koeficient výrobce x	Spotřeba času x	Hodinová sazba =	Výchozí honorář
2	2	700	500 Kč	1 400 000 Kč

K tomu buď účtované prokazatelné výdaje nebo paušál odvozený ze zákona o daních z příjmů (v roce 2007 činí 40 %):

= 933 333 Kč

CELKEM: 2 333 333 Kč

Příklady byly voleny tak, aby v krajních případech ozřejmily nejmenší a nejvyšší uvažovatelnou vyjednávací cenu designu (výši honoráře) za vytvoření díla dle autorské smlouvy.

Model výpočtu umožňuje nesčíslné množství variant, které vyplynou z konkrétního jednání mezi smluvními stranami.

Příklady vycházejí ze skutečností běžných v roce 2007.

II. Metodika výpočtu autorské odměny za užití díla (licence)

Základem pro stanovení výše autorské odměny za užití díla (poskytnutí licence) je vyhodnocení poměru hodnoty designu k celkové hodnotě výrobku. Objektivní hodnotou (pevným údajem) je cena výrobku, realizovaná výrobcem. Při stanovení výše autorské odměny je nezbytná kombinace diskuse a dohody smluvních partnerů při respektování objektivních nezpochybnitelných faktorů.

Postup:

I. Oboustranné dohodnutí (odsouhlasení) parametrů

1. popis struktury výrobku - v položkách (sloupec A)
2. určení % podílu designu dle položek struktury výrobku (sloupec B)
3. eventuelní úspora vyplývající z řešení designu v Kč (ve sloupcích C nebo D)

Po dosažení shody argumentovaným vyjednáváním následuje

II. Matematický výpočet

4. vyčíslení nákladů - subdodávky, vlastní výroba - v Kč (sloupec C)
5. přiřazení nákladů na montáž v Kč (sloupec D)
6. vyjádření podílu designu dle položek struktury výrobku v Kč (sloupec F)
Následují součty
7. součet nákladů (sloupec E) se zvýší o kalkulované režijní náklady (v Kč)
8. součet podílu designu (sloupec F) v Kč
Stanovení výše autorské odměny za poskytnutí licence (v %)
9. závěrem se z poměru sumy nákladů včetně režie (v Kč, sloupec E) a sumy přiznané designu (v Kč, sloupec F) určí procento podílu designu. Toto procento je licenční odměnou z prodejní ceny výrobku od výrobce.

Poznámka: vypočítané procento jako základ licenční dohody je uplatněno při jakékoliv (proměnlivé) dosažené prodejní ceně výrobku. Tato metodika výpočtu licenční odměny je spravedlivá, neboť objektivizuje práci designéra (designérské řešení) a v závislosti na lepším (nebo horším) řešení přináší větší (nebo menší, nebo při ukončení výroby žádnou) odměnu z poskytnutého práva na užití. Je vstřícná vůči zadavateli a tedy pro smluvní vztah lépe akceptovatelná.

Příklad - příloha č. 2 - návod výpočtu základní vyjednávací výše autorské odměny za užití díla - licence. Poznámka: na rozdíl od předešlé tabulky (příloha č. 1) jde jen o model, návod; řešení jednotlivých případů je vždy individuální.

Pokud se klient spokojí s obecnou úvahou a příkladem, pak

- * pro rozsáhlá technologická zařízení lze stanovit podíl designu dohodou ve výši do 1 % ,
- * pro středně složité struktury ve výši 1 až 3 % a
- * pro jednoduché struktury v rozmezí 3 - 8 %,

vždy s přihlédnutím k vyráběnému množství (objemu, sérii) v roce a k době trvání (poskytnuté délky) licenční smlouvy.

Příl. č. 2 – Výpočet základní vliednávací výše autorské odměny za užití díla – licence (produktový design)

Stanovení relativní výše licenční odměny jako % podílu designu na celku a inkasování v závislosti na úspěšnosti produkce má dvě části:

- I. první náročná část diskusí a jednáním popíše strukturu výrobku, identifikuje designem ovlivněné části a stanoví % podílu designu
- II. pak podle dohodnutých parametrů lze provést subjektivně neovlivnitelný výpočet procenta, které bude smluvně vyžádáno jako licenční odměna. Podle konkrétní situace na trhu budou tomuto procentu v průběhu platnosti licenční smlouvy odpovídat různé (nebo v případě zastavení výroby žádné) v dohodnutých termínech vyplácené finanční částky.

Příklady dohodnutých parametrů a administrativně účetního výpočtu u dvou typů výrobků

A dohodnuté parametry	B Podíl designu v %	C objektivní hodnoty pro výpočet		E Výroba Celkem v Kč	F Podíl designu %B z hodnoty výroby D v Kč	G Vyžádání poměru E:F v %
		D Výroba Materiál v Kč	D Výroba Montáž v Kč			
Příklad 1 - ovlivnění středně složitě struktury výrobku (kotel ústředního topení)						
Hořák	0	5000	1000	6000	0	
Hydraulika, regulační prvky, rozvody	5	1000	1000	2000	50	
Expanzní nádrž, tvar, umístění	5	1000	500	1500	25	
Spalovací komora	0	1500	1000	2500	0	
Elektronika řídicí, kontrolní	10	1000	1000	2000	100	
Plášť kotle, grafika, barevnost, obal ...	50	1000	500	1500	250	
Hodnota úspory plynnoucí z řešení designu		0	0	0	0	
CELKEM		10500	5000	15500	425	cca 1 %
K hodnotě sloupce E připočteny režijní náklady (např. 300 %)						
Z jakékoliv prodejní ceny (realizovaného výrobku) bude v licenční smlouvě sjednána odměna ve výši 1%.						

A dohodnuté parametry	B Podíl designu v %	C objektivní hodnoty pro výpočet		E Výroba Celkem v Kč	F Podíl designu %B z hodnoty výroby D v Kč	G Vyžádání poměru E:F v %
		D Výroba Materiál v Kč	D Výroba Montáž v Kč			
Příklad 2 - ovlivnění jednoduché struktury výrobku (židle)						
Nohy	20	150	150	300	30	
Sedák	20	100	100	200	20	
Opěrák	20	100	100	200	20	
Loketní opěrky	20	50	50	100	10	
Čalounění	10	50	150	200	15	
Povrchová úprava	5	200	100	300	5	
Hodnota úspory plynnoucí z řešení designu		0	0	0	0	
CELKEM		650	650	1300	100	cca 4 %
K hodnotě sloupce E připočteny režijní náklady (např. 100 %)						
Z jakékoliv prodejní ceny (realizovaného výrobku) bude v licenční smlouvě sjednána odměna ve výši 4%.						

Obecně: čím je složitější struktura, tím je % práce designéra nižší, design ovlivňuje strukturu výrobku nejvíce v nákladech montáže (výroby), materiálové náklady lze ovlivnit náhradou plynoucími vstupy, výjimečně designem, ovlivňujícím konstrukci.

III. Závěr

Předložená metodika sleduje jediný cíl - objektivizovat způsob výpočtu honoráře a licenční odměny. Důraz na korektní a včasná jednání mezi autorem a zákazníkem a na dosahování konsensuálních řešení má omezit možná nedorozumění a následné konflikty. Proto doporučujeme **pečlivě promyslet strategii jednání autora (designéra) se zadavatelem (výrobce).**

Především je nutno na začátku jednání vyjasnit, co výrobce požaduje nebo čeho by chtěl dosáhnout a co je očekávaným výsledkem práce designéra.

Vstupní údaje ze strany výrobce není jednoduché standardizovat; designér musí jednáním a diskusí získat veškeré údaje, které pro svou práci potřebuje a jejichž rozsah (nezbytnost, potřebnost) bude výrobce akceptovat.

Výstupem ze strany designéra (odpovídajícím uvedenému metodice výpočtu základní vyjednávací ceny za vytvoření díla) je standardní výkon - textová část (rozbor problému, řešení), výkresová dokumentace, případně dokumentace 3D, u náročných prací včetně modelu v měřítku.

Součinnost mezi výrobcem a designérem

- * Vstupní jednání (se statutárním orgánem výrobce nebo jím pověřenou osobou) / další konzultace (např. s konstruktérem, vedoucím výroby atd.) / převzetí úkolu a uzavření smlouvy (cca 5 až 15 hodin)
- * Tvorba (podle rozsahu práce odhadem stanovené podle tabulky 1)
- * Průběžné konzultace během tvorby
- * Předání (splnění smluvního závazku o vytvoření díla)
- * Autorský dozor: série konzultací při výrobě prototypu a zavádění do výroby, korekce.

Konstrukce autorské smlouvy:

- * Základní typ („rovnovážný“)

Uplatnění vyjednávacích cen za vytvoření díla (případně jejich modifikace) podle tabulky č. 1 a licenčního ujednání jako podílu z prodejní ceny výrobku od výrobce podle tabulky č. 2

- * Mezní typ A: „Designér na jedné lodi s výrobcem“

Honorář za vytvoření díla bude nižší než vychází z vyjednávací ceny podle tabulky č. 1 (nebo žádný), bude zahrnut celý (nebo jeho dohodnutá část) do licenčního ujednání a tudíž závislý na úspěchu výrobního programu (prodeji).

- * Mezní typ B: „Designér předá a výrobce užije“

Honorář za vytvoření díla bude vysoký a zahrne i dohodnutou (jednorázovou) odměnu za poskytnutí licence, a to buď na omezený počet let (s případně prodlužovanou licenční smlouvou) nebo na celou dobu trvání autorských práv.

Moduly autorské smlouvy a licenčního ujednání

Tato problematika se metodiky výpočtu ceny designu netýká, ale je spojena se zajištěním dohodnutých podmínek po právní stránce.